

Pravnik

2006

**Sudska
praksa**

166, str. prazna

Europski sud za ljudska prava: predmet Karadžić protiv Hrvatske (35030/04)

U predmetu Karadžić, Europski sud za ljudska prava ocijenio je da su hrvatske vlasti propustile poduzeti prikladne i učinkovite mjere kako bi podnositeljici, državljanki BiH s prebivalištem u Njemačkoj, vratile sina kojega je nekoliko godina ranije oteo otac i odveo ga sa sobom u Hrvatsku. Sporim i neučinkovitim postupanjem vlasti podnositeljici je prekršeno pravo na poštivanje osobnog i obiteljskog života iz članka 8. Konvencije. Pored toga, Sud je smatrao da činjenica da je podnositeljica pred Ustavnim sudom RH mogla temeljiti ustavnu tužbu i na trajanju ovršnog postupka nakon donošenja rješenja o ovrsi, ne znači da domaća pravna sredstva nisu iscrpljena. Naime, Ustavni je sud tek nakon što se se zbile činjenice ovog predmeta uveo praksu da, u pogledu trajanja ovršnog postupka, ispituje razdoblje nakon donošenja rješenja o ovrsi.

Postupak u ovome predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 35030/04) protiv Republike Hrvatske kojeg je državljanka Bosne i Hercegovine gđa. E. K. (podnositeljica zahtjeva) podnijela sudu na temelju čl. 34 Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu Konvencija), dana 1. listopada 2004. godine.

Podnositeljica zahtjeva ima sina N. D. K. rodenog u izvanbračnoj zajednici sa Ž. P. Prema njemačkom pravu podnositeljica ima isključivu roditeljsku skrb nad svojim sinom. Ž. P. je napustio Njemačku zbog nekoliko kaznenih postupaka koji su se vodili protiv njega i sada živi u Hrvatskoj. Podnositeljica je odlučila ostati sa sinom u Njemačkoj. Godine 2001. Ž. P. je oteo svog sina i odveo ga u Hrvatsku. Na zahtjev podnositeljice 25. travnja 2001. godine potvrđeno je odlukom nadležnog suda u Njemačkoj, da je to učinio protivno odredbama čl. 3. Haške konvencije o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djeteta iz 1980. godine (dalje u tekstu Haška konvencija). Odluku je potvrdio drugostupanjski sud. Na zahtjev podnositeljice Federalni državni odvjetnik obratio se središnjem državnom tijelu Republike Hrvatske zbog povrata djeteta.

U ljeto 2001. godine Ministarstvo rada i socijalne skrbi RH naložilo je Centru za socijalnu skrb u Poreču da stupi u kontakt sa Ž. P. i da vrati dijete, što je Ž. P. odbio. 21. listopada 2001. godine Centar za socijalnu skrb u Poreču pokrenuo je postupak za vraćanje djeteta pred Općinskim sudom u Poreču.

Dana 6. svibnja 2002. godine Općinski sud u Poreču naredio je vraćanje djeteta majci. Županijski sud ukinuo je tu odluku vraćajući predmet na ponovni postupak.

Dana 12. svibnja 2003. godine Općinski sud u Poreču donio je istu odluku kao i u prethodnom postupku. Podnesena je žalba koja je od Županijskog suda u Puli odbijena kao neosnovana.

Općinski sud u Poreču 29. rujna 2003. godine izdao je rješenje o ovrsi, napominjući da se ono hitno izvrši. Sudski ovršitelj nije uspio provesti ovrhu jer nije pronašao dijete kod Ž. P.

Dana 9. travnja 2004. godine, nakon nemogućnosti pronalaska djeteta, Općinski sud ponovo je zatražio da se otkrije gdje se nalazi dijete. Ž. P. je određena zatvorska kazna zbog nesurađivanja s pravosudnim tijelom. Nakon određenog vremena uspio je, prevarivši policiju, pobjeći.

U siječnju 2005. godine, prema izjavi Vlade, podnositeljica je zatražila odgodu ovrhe, smatrajući da će se mirnim putem nagoditi sa Ž. P. oko vraćanja djeteta. U veljači odvjetnik podnositeljice izjavljuje pred Općinskim sudom da je dijete vraćeno podnositeljici. Na temelju te izjave ovršni postupak proglašen je dovršenim. Podnositeljica je kasnije opovrgnula izjavu svog odvjetnika, tvrdeći da je lažna i da joj dijete nije vraćeno, što tvrdi i danas.

Nakon što je iznio činjenice i mjerodavno domaće i međunarodno pravo i praksu, Sud se upustio u razmatranje dopuštenosti i osnovanosti pojedinih zahtjeva.

[...]

I. Navodna povreda članka 8. Konvencije¹

33. Podnositeljica se žali da joj je zbog neučinkovitosti hrvatskih vlasti, osobito dugotrajne nemogućnosti provođenja ovršnog rješenja Općinskog suda u Poreču od 12. svibnja 2003. radi vraćanja sina, povrijeđeno pravo na poštovanje obiteljskog života koje propisuje članak 8. Konvencije, koji glasi kako slijedi:

“1. Svatko ima pravo na poštovanje svoga privatnog i obiteljskog života, doma i dopisivanja.

2. Javna vlast se neće miješati u ostvarivanje tog prava, osim u skladu sa zakonom i ako je u demokratskom društvu nužno radi interesa državne sigurnosti, javnog reda i mira, ili gospodarske dobrobiti zemlje, te radi sprječavanja nereda ili zločina, radi zaštite zdravlja ili morala ili radi zaštite prava i sloboda drugih.”

A. Dopuštenost

34. Vlada je pozvala Sud da odbaci zahtjev zbog neiscrpljenosti domaćih pravnih sredstava. Navela je da je podnositeljica mogla podnijeti ustavnu tužbu temeljem članka 63. Ustavnog zakona u pogledu duljine ovršnog postupka, s razumnom mogućnošću da s njom uspije. Kako bi poduprla taj argument Vlada je dostavila odluku Ustavnog suda od 2. veljače 2005. u kojoj je taj sud utvrdio povredu podnositeljevog prava na suđenje u razumnom roku i u razdoblju nakon što je izdano rješenje o ovrsi.

35. Podnositeljica se nije složila s Vladom. Ona je izrazila sumnju u učinkovitost ustavne tužbe u njenom predmetu i naglasila da se postupci koji su uređeni Haškom konvencijom pokreću po službenoj dužnosti te da ona nije imala izravna sredstva kojima bi se umiješala u taj postupak, osim traženja izjave o razlozima zbog kojih je postupak u zastoju.

36. Sud ponavlja da se prema članku 35. stavku 1. Konvencije on može baviti predmetom samo nakon što su iscrpljena sva domaća pravna sredstva. Svrha pravila o iscrpljivanju jest dati mogućnost državama potpisnicama Konvencije da spriječe ili isprave povrede koje se protiv njih iznose, prije nego što iste budu iznesene pred Sudom (vidi, između mnogih, *Selmouni v. France* [GC], br. 25803/94, stavak 74., ECHR 1999-IV). Međutim, jedina pravna sredstava koja treba iscrpiti su ona koja su učinkovita u teoriji i u praksi u relevantno vrijeme, što znači da moraju biti dostupna i sposobna omogućiti zadovoljštinu u odnosu na pritužbu, te moraju pružati razumnu mogućnost uspjeha (vidi, *mutatis mutandis*, *Akivar i drugi protiv Turske*, presuda od 16. rujna 1996, *Reports of Judgments and Decisions 1996-IV*, str. 1211, §68.)

37. Sud dalje naglašava da je već ranije utvrdio da je ustavna tužba na temelju članka 63. Ustavnog zakona učinkovito pravno sredstvo u pogledu duljine postupka koji još traju u

¹ Korišten je prijevod presude dostupan na web stranicama Uprave za suradnju s Europskim sudom za ljudska prava pri Ministarstvu pravosuđa RH, <http://www.pravosudje.hr>.

Hrvatskoj (vidi *Slaviček protiv Hrvatske (odluka)*, br. 20862/02 ECHR 2002-VII). Međutim, u to vrijeme nije bilo jasno da li bi takva tužba bila učinkovito pravno sredstvo i u pogledu duljine ovršnog postupka.

38. Sud primjećuje da su prije odluke od 2. veljače 2005. ustavne tužbe bile sustavno proglašavane nedopuštenima u ovršnim postupcima u kojima je nadležni sud već izdao rješenje o ovrsi. U takvim slučajevima Ustavni sud je smatrao da nije nadležan za rješavanje pitanja je li produljeno trajanje ovršnog postupka prerاسlo u povredu ustavnog prava podnositelja tužbe, budući da je odluka o meritumu njegovog predmeta već bila donesena od strane nadležnog suda. U tim okolnostima, Sud zaključuje da se, prije 2. veljače 2005. ustavna tužba temeljem članka 63. Ustavnog zakona ne može smatrati učinkovitim pravnim sredstvom u ovakvim predmetima.

39. Međutim, u svojoj odluci od 2. veljače 2005., Ustavni sud je izmijenio svoju praksu. Odlučio je ispitati, pri odlučivanju o duljini ovršnog postupka, također i vrijeme koje je proteklo od donošenja rješenja o ovrsi. Pritom se Ustavni sud izričito pozvao na praksu Suda, osobito presudu *Hornsby (vidi Hornsby protiv Grčke, presuda od 19. ožujka 1997., Reports of Judgments and Decisions 1997-II, str. 511, §41)*. Sud stoga smatra da je od 2. veljače 2005. i promjene mjerodavne prakse Ustavnog suda, ustavna tužba temeljem članka 63. učinkovito pravno sredstvo u pogledu ovršnog postupka.

40. U ovom predmetu, međutim, Sud primjećuje da je ovršni postupak započeo 29. rujna 2003. i da je dovršen 2. veljače 2005., istog dana kada je Ustavni sud promijenio svoju praksu. U pogledu gornjih zaključaka, Sud smatra da podnositeljica nije trebala podnijeti ustavnu tužbu kako bi iscrpila domaća pravna sredstva, budući da u mjerodavno vrijeme nije pružala razumne izgleda za uspjeh.

41. Sukladno tome, Vladin prigovor treba odbiti.

42. Sud nadalje bilježi da zahtjev podnositeljice temeljem članka 8. Konvencije nije očito neosnovan u smislu članka 35. stavka 3 Konvencije, niti nedopušten po nekom drugom temelju. Stoga mora biti proglašen dopuštenim.

B. Osnovanost

1. Vlada

43. Vlada je ustvrdila da su nadležna tijela Republike Hrvatske, pokrenuvši postupak za povrat N. D. .K., postupila u skladu sa Haškom konvencijom. Podnositeljica je bila u dovoljnoj mjeri uključena u postupak; zastupao ju je odvjetnik i imala je pravo žalbe kojim se koristila. Odluke sudova donošene su na temelju važećih odredbi međunarodnog prava. Štoviše, imajući u vidu činjenicu da Haška konvencija na propisuje rok za povrat djeteta, već samo obvezuje državu da, ako se to od nje zatraži, iznese razloge za trajanje postupka dulje od šest tjedana, odluke sudova nisu donesene u prekomjerno dugom roku. U cjelini, Vlada je ispunila svoje procesne obveze koje proizlaze iz članka 8. jer je podnositeljica, kao roditelj, imala na raspolaganju pravo na poduzimanje odgovarajućih mjera radi povrata njezinog djeteta.

44. Štoviše, Centar za socijalnu skrb Poreč organizirao je u nekoliko navrata sastanke između podnositeljice i njezinog sina tijekom trajanja sudskog postupka.

45. Glede ovršnog postupka koji je uslijedio nakon naloga suda za vraćanje N.D.K. podnositeljici, nadležna tijela su poduzela sve dostupne mjere u njihovoj nadležnosti kako bi ispunila svoju pozitivnu obvezu u tom pogledu. Ovrha je postala složena kada je Ž. P. odbio surađivati i pobjegao s N.D.K.

46. Nadalje, domaća tijela su postupala u skladu sa slobodom procjene koju imaju te su, procjenjujući interese N. D. .K., izbjegavala neposrednu uporabu sile kako bi se spriječila mogućnost da on na bilo koji način bude ugrožen.

47. Vlada tvrdi da se ovaj predmet razlikuje od predmeta *Sylvester (Sylvester v. Austria)*, no. 36812/97 i 40104/98, 24. travanj 2003) utoliko što su nadležni sudovi donijeli odluku u korist podnositeljice. On se također razlikuje od predmeta *Ignaccolo-Zenide (Ignaccolo-Zenide v. Romania)*, no. 31679/96, ECHR 2000-I), u kojem je Sud utvrdio povredu zbog neaktivnosti rumunjskih vlasti, budući da u ovom predmetu nije bila utvrđena dugotrajna neaktivnost od strane nadležnih tijela.

2. Podnositeljica

48. Podnositeljica je ustrajala u tvrdnji da su hrvatska tijela bila izrazito spora u svojem postupanju u cilju povrata njezinog djeteta. Ona tvrdi da je Centru za socijalni rad Poreč trebalo gotovo šest mjeseci da pred Općinskim sudom u Poreču pokrene postupak za povrat djeteta. Nadalje, obveze koje prema Haškoj konvenciji ima zatražena država uvelike nadilaze puku obvezu obavještanja zainteresirane osobe o razlozima za trajanje postupka koje prekoračuje šest tjedana. Podnositeljica tvrdi da se to razdoblje treba tumačiti na način da ono obvezuje zatraženu državu na donošenje odluke u roku od šest tjedana. U ovom predmetu, međutim, prošla je godina dana između zahtjeva nadležnih njemačkih tijela i prvostupanjske odluke hrvatskih sudova. Štoviše, između zahtjeva i konačne odluke hrvatskih tijela prošlo je 28 mjeseci, što prema mišljenju podnositeljice predstavlja dovoljnu osnovu za utvrđenje povrede članka 8.

49. Podnositeljica nadalje tvrdi da hrvatske vlasti nisu poduzele sve neophodne korake koji su se razumno mogli zahtijevati u posebnim okolnostima ovog predmeta. U tom smislu, njezin predmet se ne razlikuje od predmeta *Sylvester*. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi kao nadležno hrvatsko tijelo prema Haškoj konvenciji ostalo je pasivno i nije žurno ili potpuno obavijestilo nadležnu njemačku vlast o razvoju predmeta. Porečka policija je prouzročila daljnje odgode u postupku time što je propustila locirati Ž. P. ili dijete, te time što je dopustila Ž. P. da im pobjegne u dva navrata.

50. Glede argumenata Vlade da su domaća tijela djelovala u skladu s interesima djeteta, podnositeljica je ustvrdila da nije bilo na njima da prosuđuju da li je ovrha općenito štetna ili ne. Umjesto toga to je bio zadatak nadležnog suda koji je trebao procijeniti sve okolnosti predmeta i donijeti odluku koja je u najboljem interesu djeteta, što je i bilo učinjeno.

3. Ocjena Suda

51. U svrhu članka 8. Konvencije, veza između podnositeljice i njezinog sina spada u područje obiteljskog života, pa stoga Sud mora procijeniti da li je došlo do propusta u poštivanju obiteljskog života podnositeljice. Sud ponavlja da je suštinski objekt članka 8. zaštita pojedinca od arbitrarnog djelovanja javnih vlasti. Dodatno mogu postojati i pozitivne obveze koje se podrazumijevaju pod "učinkovitim" poštivanjem obiteljskog života. U oba slučaja mora se voditi računa o poštenom razmjeru koji se mora postaviti između suprotstavljenih interesa pojedinca i zajednice kao cjeline, te u oba slučaja države uživaju određenu slobodu procjene (vidi, između mnogih drugih izvora, *Ignaccolo-Zenide*, gore citirana, § 94; *Iglesias Gil and A.U.I. v. Spain*, no. 56673/00, § 48, ECHR 2003-V; i *Mikulic v. Croatia*, no. 53176/99, § 58, ECHR 2002-I).

52. Nadalje, Sud je konstantno smatrao da pozitivne obveze države na temelju članka 8. uključuju pravo roditelja na mjere koje će im omogućiti sjedinjenje sa svojim djetetom. Međutim, obveza domaćih vlasti na poduzimanje takvih mjera nije apsolutna jer spajanje roditelja sa djetetom koje je neko vrijeme živjelo sa drugim roditeljem možda neće biti odmah moguće te može zahtijevati poduzimanje pripremnih mjera. Priroda i opseg mjera ovisit će o okolnostima svakog slučaja, no razumijevanje i suradnja svih uključenih uvijek

su važan sastojak. Svaka obveza na primjenu sile u ovom području mora biti ograničena jer se mora voditi računa o interesima, i pravima i slobodama svih uključenih, a posebice o najboljim interesima djeteta i njegovih prava na temelju članka 8. Tamo gdje kontakt s roditeljem može izgledati kao prijatna tim interesima ili miješanje u ta prava, domaće vlasti trebaju odrediti poštenu razmjernost između njih (vidi *Hokkanen v. Finland*, presuda od 23. rujna 1994., Serija A no. 299, p. 22, § 58; i *Sylvester*, gore citirana § 58).

53. U predmetima u kojima se radi o provođenju ovrhe odluka iz područja obiteljskog prava, Sud je u više navrata utvrdio da je odlučno to da li su domaće vlasti poduzele sve neophodne korake da, u onoj mjeri u kojoj se to razumno može tražiti u posebnim okolnostima svakog predmeta, olakšaju njihovu provedbu. Pri ispitivanju da li neprovođenje sudske odluke predstavlja nepoštivanje obiteljskog života podnositelja, Sud mora postaviti poštenu razmjernost između interesa svih uključenih osoba i općeg interesa za osiguranjem vladavine prava.

54. Naposljetku, Sud ponavlja da se Konvencija mora primjenjivati u skladu s pravilima međunarodnog prava, posebice onima koji se odnose na međunarodnu zaštitu ljudskih prava. Kada je riječ o pozitivnim obvezama koje članak 8. Konvencije nameće državama potpisnicama Konvencije glede poštivanja sjedinjenja roditelja sa njihovom djecom, one se moraju tumačiti u svjetlu Haške konvencije o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece od 25. listopada 1980.

55. Sud bilježi da je u ovom predmetu otac, u smislu članka 3. Haške konvencije "protuzakonito" odveo sina podnositeljice od nje, što su kao činjenicu potvrdili njemački sudovi 2001. godine. Nakon sudske i ovršne postupke u Hrvatskoj, nadležni sud utvrdio je dana 2. veljače 2005. da je dijete vraćeno podnositeljici i shodno tome obustavio ovršni postupak.

56. Sud nadalje primjećuje da je, prema tvrdnjama podnositeljice, odvjetnik koji ju je zastupao na ročištu 2. veljače 2005. lažno naveo da joj je dijete vraćeno. Podnositeljica tvrdi da joj do danas nije *de facto* dijete vraćeno.

57. Sud prima na znanje ove činjenice. Međutim, smatra da država ne može biti odgovorna za ponašanje podnositeljčinog odvjetnika kojeg je sama izabrala i za posljedice koje su iz toga proistekle.

58. Sukladno tome, Sud je pozvan ispitati da li su domaće vlasti poduzele sve mjere koje su se razumno mogle od njih tražiti radi olakšanja ovrhe naloga domaće suda u razdoblju prije 2. veljače 2005.

59. U tom smislu, Sud primjećuje da je hrvatskim vlastima, nakon što su u svibnju 2001. primile zahtjev od nadležnog njemačkog tijela, trebalo pet mjeseci da dana 21. listopada 2001. pokrenu postupak za povrat djeteta. Nakon toga, Županijski sud u Puli nije pet mjeseci donio odluku o žalbi protiv prvostupanjske odluke, bez da je u tom razdoblju poduzimao ikakve procesne aktivnosti. U ponovljenom postupku Općinski sud u Poreču održao je dana 6. svibnja 2003. jedino ročište u sedam mjeseci, te donio odluku dana 12. svibnja 2003. Vlada nije pružila uvjerljiva objašnjenja za niti jedno od ovih razdoblja neaktivnosti.

60. Glede ovršnog postupka, Sud bilježi da je tijekom razdoblja od godinu i pol dana policija pokušala u tri navrata provesti sudsku odluku, premda članak 11. Haške konvencije u takvim slučajevima izričito nameće obvezu nadležnim tijelima na žurno postupanje. Uzevši u obzir ponašanje Ž. P., prema mišljenju Suda, policija nije pokazala dužnu revnost kako bi ga locirala, već je umjesto toga pokazala popustljivost kada mu je dopustila da u dva navrata pobjegne.

61. Nadalje, Sud podsjeća da, premda mjere prisile nisu poželjne u ovom osjetljivom području, uporaba sankcija ne smije biti isključena u slučaju protuzakonitog postupanja roditelja s kojim dijete živi. Međutim, jedina sankcija koju su vlasti koristile protiv Ž. P. u ovom predmetu bilo je određivanje novčanih kazni te potom kazne zatvora.

62. Sud ponavlja da u ovakvim predmetima prikladnost mjera poduzetih od strane vlasti treba biti prosuđivana u odnosu na brzinu njihove provedbe.

63. U tom svjetlu, Sud dolazi do zaključka da su hrvatske vlasti propustile poduzeti prikladne i učinkovite mjere radi vraćanja podnositeljici njezinog sina, kako to nalažu pozitivne obveze koje proizlaze iz članka 8. Konvencije.

Posljedično, došlo je do povrede te odredbe.

II. Navodna povreda članka 6. stavak 1. Konvencije

64. Podnositeljica također prigovara da je dužina postupka u ovom predmetu prekoračila razumni rok što predstavlja povredu članka 6. stavak 1. Konvencije, koji u svojem mjerodavnom dijelu glasi kako slijedi:

“Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi ... svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud ... u razumnom roku ispita njegov slučaj.”

65. Vlada se protivila ovoj tvrdnji.

A. Dopuštenost

66. Sud bilježi kako je ovaj prigovor povezan sa prigovorom koji je već ispitan, te stoga iz istih razloga treba biti proglašen dopuštenim.

B. Osnovanost

67. Imajući u vidu svoje utvrđenje glede članka 8. (vidi stavke 61. i iznad), te činjenicu da je nerazumna dužina sudskog i naknadnog ovršnog postupka bila u suštini tog prigovora, Sud smatra da u ovom predmetu nije potrebno ispitivati da li je došlo do povrede članka 6. stavak 1.

III. Primjena članka 41. Konvencije

68. Članak 41. Konvencije predviđa:

“Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci.”

A. Šteta

69. Podnositeljica je tražila iznos od 60,000 eura na ime nematerijalne štete.

70. Vlada se nije očitovala o tom pitanju.

71. Sud smatra da je podnositeljica nedvojbeno pretrpjela duševne boli kao posljedicu dugog razdoblja neprovođenja naloga za povratom. Imajući u vidu iznose dodijeljene u sličnim predmetima te procjenjujući na osnovi pravičnosti, kako je to predviđeno člankom 41., Sud dodjeljuje podnositeljici 10,000 EUR na ime nematerijalne štete, uvećanih za sve poreze koji će biti obračunati.

B. Troškovi i izdaci

72. Podnositeljica je također tražila iznos od 12,870.52 EUR za troškove i izdatke koje je imala pred domaćim tijelima te iznos od 13,861.64 EUR za troškove pred Sudom.

73. Vlada je navela da su se glede svih troškova i izdataka u domaćem postupku stranke sporazumjele o njihovom namirenju na ročištu 2. veljače 2005. Glede podnositeljičinog zahtjeva za naknadom troškova i izdataka pred Sudom, Vlada smatra da oni trebaju biti nadoknađeni samo ako su bili nužni.

74. U skladu s praksom Suda, podnositelj je ovlašten na naknadu troškova i izdataka samo ako je dokazano da su oni doista nastali i da su bili nužni, te da je njihova visina

razumna. Sud primjećuje da su u ovom predmetu troškovi domaćeg postupka doista namireni sporazumom stranaka na ročištu održanom 2. veljače 2005. Stoga odbija podnositeljičin zahtjev za naknadu troškova i izdataka domaćeg postupka.

75. Glede troškova i izdataka pred Sudom, Sud smatra da je iznos zatražen od podnositeljice prekomjeran. Imajući u vidu sve podatke koji su u njegovom posjedu te gore navedena mjerila, Sud smatra da je razumno dodijeliti podnositeljici iznos od 8,000 EUR za troškove i izdatke u postupku pred Sudom plus sve poreze koji će se zaračunati na taj iznos.

C. Zatezna kamata

76. Sud smatra primjerenim da se zatezna kamata temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *proglašava* zahtjev dopuštenim;
2. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 8. Konvencije;
3. *presuđuje* da nije potrebno ispitati prigovor na temelju članka 6. stavak 1. Konvencije;
4. *presuđuje*
 - (a) da tužena država treba podnositeljici zahtjeva, u roku od tri mjeseca od dana kad presuda postane konačnom u skladu s člankom 44. stavak 2. Konvencije, isplatiti slijedeće iznose koje treba preračunati u hrvatske kune prema važećem tečaju na dan namirenja:
 - (i) 10,000 EUR (deset tisuća eura) na ime nematerijalne štete;
 - (ii) 8,000 EUR (osam tisuća eura) na ime troškova i izdataka; i
 - (iii) sve poreze koje bude potrebno zaračunati na naprijed navedene iznose;
 - (b) da se nakon proteka naprijed navedena tri mjeseca do namirenja, na naprijed navedeni iznos plaća obična kamata prema stopi koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećana za tri postotna boda;
5. *odbija* ostatak zahtjeva podnositelja zahtjeva za pravednu naknadu.

174. str. prazna